

377 411

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

XVIII. évfolyam.

1903. Februárus.

2. szám.

és melléklete: a

KERTÉSZ-GAZDA

III. évfolyam. — 2. szám.

Legolcsóbb hirdetés!

a „MÉHÉSZETI KÖZLÖNY“-ben:

Garmond-soronként: 16 fillér.

Egész oldal (187 □ cm)

egyszeri hirdetése: . 6 kor. — fill.

Féloldal » » . 3 kor. 20 fill.

Negyed-oldal » » . 1 kor. 60 fill.

Egyesületi tagoknak és féléves hirdetőknél 20%-kal,
egész-éves hirdetőknél 25%-kal olcsóbb.

Kis-hirdetés félhasábos soronként 16 fillér. Egyesületi tagoknak 2 sorig ingyen.

A hirdetési díjak előre beküldendőek.

Hirdetéseket elvállal:

a MÉHÉSZETI KÖZLÖNY kiadóhivatala

Kolozsvártt, Magyar-útca 24.

J O B B,

1-10

**MEGFELELŐBB
és MEGBIZHATÓBB
méhkaptárok**

és méhészeti eszközöket

már nem is lehet ajánlani,

mint aminők

a 18 év óta főnnálló

KÜHNE FERENCZ-féle első magy. keresk. méhtelegen

BUDAPEST, I. ker. Attila-útca 99. sz. alatt

———— készülnék és kaphatók. ————

1903. évi gazdagon illusztrált és sok újdonságot tartalmazó
főárjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldi meg.

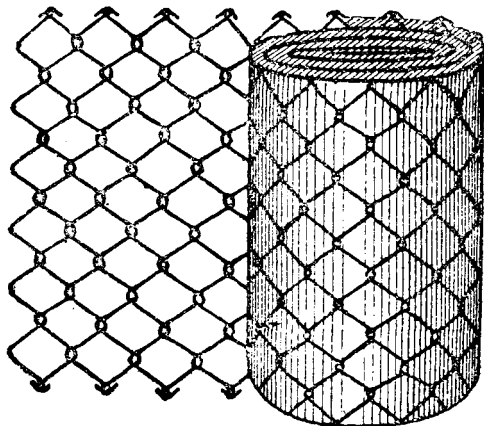
BCU Cluj **LÉBER GYULA** Cluj

első erdélyi sodrony-szövet-fonal és szitaáru-gyára KOLOZSVÁRTT,

Egyetem-útca 12. Telefon: 439.

9-12

Ajánlja minden, e szakmába
vágó munkáját, úgymint: ker-
tek, sirbelyek, sat. bekerítésé-
hez való gépfonatait; majör-
sági udvarok fonattal való be-
vonását; pincze, padlás, felső-
világossági, magtár- és élés-
kamra-ablakok rostélyzatát;
áthányó-rostákat szér, kocsz,
kavics válogatásához; szikra-
fogókat gépekhez; zöldre fes-
tett légy-szövetet; szelelő- és
löhére-rostákat; Backer-féle
rostákat és egyébféle haszná-
latra vas- réz- és czinszöve-
teket; Kruppa-sodrony- sze-
gélyzeteket különféle minták-
ban; fakeretbe foglalt rostákat
és szitákat; ruganyos ágybe-
téseket (matracz); sodrony-
lábtörőket. —

Aczél-tűskés sodrony kertek, delelők, sat bevo-
násához. Képes árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgálak.

Kazai gyáripár Kolozsvártt, Malom-útca 28. szám.

A legjobb minőségű

Parkett-ből, mely göszel van kifőzve és kiszáritva, nagy készletet tartok

kicsiny és nagy alakban E parkett nedves lakásba, aszfaltba, valamint már kész padlóra rakva, kitünő minőségénél fogva fölötte alkalmas. — Ezenkívül raktáron tartok legjobb minőségű különböző **kiszáritott anyagokat,** melyekből a legszebb kivitelben készítek **templomi díszmunkákat, oltárokat, szószékeket.**

Továbbá: **ajtó-, ablak- és iskolai berendezéseket.**

Építkezésnél minden e szakmába vágó munkát, **kapukat, szoba-butórokat, boltberendezéseket, portálékat** tartós anyagból a legjobb és legszebb kivitelben. — Vidéki megkeresésre azonnal pontos és részletes fölvilágosítással szolgállok.

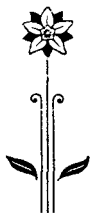
6-12

B. BAK LAJOS, műasztalos.

BÁNYAI SÁMUEL ÉS FIA

NŐI-FELÖLTŐ ÉS SZÜCS-ÁRU RAKTÁRA

KOLOZSVÁR, MÁTYÁSKIRÁLY-TÉR 8. SZ., TAKARÉK- ÉS HITELBANK-ÉPÜLET.

**Legjutányosabb
.. á r a k ..**

MINDEN IDÉNY UJDONSÁGA
LEGKORÁBBAN ÉS A LEG-
NAGYOBB VÁLASZTÉKBAN
KAPHATÓ RAKTÁRUNKON

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKET
PONTOSAN TELJESITÜNK.

5-6

**Legjutányosabb
.. á r a k ..**

Tűzmentes pénzszekevények.

REMÉNYIK L. és FIAI

VASKERESKEDÉSE

KOLOZSVÁRTT, FŐTÉR.

Legjobb fajta vihar- és istálló-lámpák.

Vasbűtorok nagy választékban.

Ajánlom jól berendezett raktáromat mindenemű **méhészeti cikkekben**; u. m. országos méretű **Bodor-féle kaptárok**, legjobb minőségű **műlep**, **javitott mézpörgetők**, **Hannemann-féle rács**, herefogók, **keretfogók**, méhész-pipa, dohányzók- és nem dohányzóknak, méhész-sipkák, kaucsuk-keztyűk és mindennemű lép- és sejt-kések nagy választékban.

Mezőgazdasági és kertészeti cikkekből különösen ajánlom a legjobb minőségű **vasekéket**, kézi kukoricza-morzsolót, amerikai aczélvillákat, kaszákat, sarlókat, gereblyéket, amerikai szénafűrészeket. Továbbá kerti fűrészeket, kerti ollókat és szemző késeket.

Végül fölhivom b. figyelmét **konyhaberendezési és háztartási** cikkeimre, melyek közül ajánlok különféle vajverő-gépeket, amerikai fagylalt-gépeket, ruhamángoló és facsaró gépeket, kitűnően zománczolt lemez- és öntött edényeket. Raktártartok még valódi berndorfi alpacca és alpaccabezüst evőszerekből és nickel edényekből.

Vidéki megrendeléseket azonnal és pontosan eszkozlöm.

Kiváló tisztelettel:

Reményik L. és Fiai.

3-12

Ló- és marhanyíró-ollók.

Méhészeti Közlöny.

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZEGYESÜLET SZAKKÖZLÖNYE.

MEGJELENIK MINDEN HÓNAP 1-ÉN.

Az Erdélyrészi Méhészegyesület tagjai a tagsági díj fejében kapják. Tagsági díjak: rendes tagok részéről egy évre 4 kor., kőri tagok részéről egy évre 2 kor. — Minden pénzküldemény Bíró Gyula, tanítóképző-intézeti tanár, egyesületi pénztáros úrhoz, Kolozsvár, Pap-útcza 52. sz. czimzendő.

A lap szellemi részét érdeklő közlemények és reklamációk a „Méhészeti Közlöny szerkesztőségének Kolozsvár, Magyar-útcza.“ czimzendők.

Közleményeink utánnyomása a forrás teljes és pontos megnevezése nélkül tilos.

A kéziratokat nem adjuk vissza.

Reklamációkat csak a következő hónap 15.-éig és csak a postahivatal útján fogadunk el.

Felelős szerkesztő: Szentgyörgyi Lajos. Főmunkatárs: Nagy János.

Februáriusi emlékeztető.

BCU Cluj / C (Kezddőknek.) iversity Library Cluj

Januárius első fele csaknem minden télies színezet nélkül telt el. Két első hetében annyira enyhe volt a levegő, s oly tavasziasan szelid az időjárás, hogy még a havasos vidékek mezőin is alig maradt itt-ott némi foszlánya a decemberben hullott hónap; s ami csudaszamba vehető: januárius derekán — 10.—13. napjain — a szabadban teledő méhecskék még a gyergyói fönnsíkon is kiröpülhettek tisztulásra. Bortermő, melegebb égaljú vidékeken annál emelkedettebb volt a levegő hőmérséklete.

Az ilyen enyhe időjárás — a tél közepén — ha huzamosabban tart, a méhek sikeres teledésére nézve éppen nem mondható kedvezőnek. A kiröpülés, tisztulás javára válik ugyan a családnak, de ha hosszabb ideig enyhe napok járnak, a méhek életműködése élénkebb lesz, s az erősebb családok idő előtt fiasítani kezdenek. A mézfogyasztás nagyobb arányú, a méhek szétoszlanak a lépken, hogy azok sejtjeit a petezés számára kitisztogassák, s hogy a fiasítást melengessék, táplálják. De mivel a természet rendje szerint a korai lágú időre még tartós hideg következik (amint januáriusban hirtelen következett is), a méhek ismét összébb húzódnak.

nak, a fiasítás megzúpúl, romlásnak indulhat, s könnyen baj következik. E mellett az ivadék táplálására elhasznált méz is kárba vesz. A lépeken szétoszlott méhek pedig az éjjeli hirtelen változó hidegtől meglepetve, kisebb csoportokban megdermednek és a törzs legyöngül.

Az időjárás szabályozása — természetesen — nincs hatalmunkban; de netán káros hatását alkalmas eljárással némileg ellensúlyozhatjuk.

Amint jeleztük, a tisztulásra való kiröpülés hasznos, sőt szükséges. Ez a vérhas legbiztosabb ellenszere. De már a további gyakorlati kijárással ilyenkor — tél derekán — a fent említett okoknál fogva, éppen nem kívánatos. Ha januáriusban egyszer már kiröpültek a méhecskék, a gyakorlott méhészlány idő esetén kissé nagyobbra nyitja a menőkéket, hogy a kaptár levegője könnyebben cserélődjék. E mellett a napsugarak behatolását, a menőkékre ütközését deszkaellenzőkkel meggátolja. Ez által a menőke árnyékban lévén, a kaptár levegője nem melegedhetik föl túlságosan, s a külső meleget kevésbé érezhetik meg a méhek; életműködésük következtetésül kisebb helyre szorúl, s fiasításra, legalább nagyobb arányú fiasításra idő előtt nem adják magukat. Ezzel az eljárással sok bajnak elejét vesszük. — Ha ismét hidegebbre fordul az idő, a menőkét újra megszükitjük.

Febrárius a haza minden vidékén általában és rendszerint télies szokott lenni. Vége felé azonban a hidegebb tájakon is gyakran mutatkozik néhány melegebb nap, melyeken a méhecskék kiröpülhetnek. Erre vigyázzon a méhészlány! A méhes elé hintsen szalmát, s ha méhei maguktól nem mozdulnának ki, a kaptár megkopogtatásával, vagy a menőkén való meleg beheléléssel izgassa őket a kiröpülésre, hogy a szabadban megtisztuljanak.

Ebben a hónapban már fiasítanak a családok; fiasításuk a hónap vége felé egyre nagyobb körre terjed. Ezért a költőtér melegen tartása ezentúl még inkább kívánatos; de általában kaptárainkat is védjük különösen a szelektől. Az egyenesen beható szél hamar lehűti a kaptár levegőjét. Ezért is alkalmazzunk a menőkék elé deszkaellenzőket. Csöndes időben szabadon maradhat a menőke szűk nyílása.

A kaptárok fenékdesházaira hullott holt méheket és viasztör-

meléket enyhe időben kihúzogadjuk az erre a célra szolgáló kaparóval. E végből az ablak küszöbdeszkáját föltoljuk, vagy leveszük és az így támadt nyíláson át nyúlunk be a kaparóval a kezek alá. Nehogy azonban a két nyílás miatt légvonat támadjon, s a kaptár levegőjét lehűtse, a takarítás rövi d idejére zárjuk el a menőkét teljesen. A takarítás után a küszöbdeszkát és az ablakra a papirlapokat ismét gondosan visszahelyezzük, s az elzárt menőkét — ám maradjon még mindig szűken — megnyitjuk. A kaptár bontogatása februáriusban még veszedelmes lehetne a méhcsaládra.

Ha a kaptár ablaka és a költőtér földdeszkácskáinak a közei légmentesen zárnak, vízszükséget nem szenved a család. Mézhiány esetén szobában nyissuk meg a kaptárt és vagy földött lépesmézzel, vagy kandiszczukor-darabokkal segítsünk a szükségét szenvedő családon. Egyéb híján fehérczukor darabok is — vízzel kissé meg-hintve — megteszik a szolgálatot.

A méhek első kiröpülését figyeljük meg. Amely család népe az első kiröpülés után estefelé egészen behúzódik es lecsöndesül, arról föltehetjük, hogy rendben van. De amelyiknek a méhei este is futkosnak a menőke körül, s a kaptárban siró hangon zúgnak, nyugtalanzkodnak: ott valószínűleg elpusztult az anya.

A tisztulási kiröpülés után koppantsuk meg a kast és kaptárt; amelyik törzs rendben van, *hirtelen* fölzúdul, de *azonnal* el is hallgat. Az árva nép, vagy egyéb bajban szenvedő család a koppantásra hosszasan zúg, zajong, kesereg, siró, fájdalmas hangon panaszkodik, méz hiányában *zizegő* hangot hallat.

Ha a méhek bágyadtan, szárnyuk lassú rezegtetésével jönnek ki kaptáraikból és a földre hullanak: valószínű, hogy éhség kínozza szegénykéket. Az ilyen gyanús családokat — ha még elég meleg (+10—12°) nincs a szabadban — szobába visszük és ott vizsgálván meg, segítünk a bajukon. Az árva népet később, mikor már fölmelegedett, valamelyik anyás családdal egyesítjük.

Átalában ebben a hónapban is csöndességre van szükségük a méheknek. A czinkék, harkályok most is fölkeresik a méheseket. Legyünk erre is figyelemmel.

Az időjárásról, a méhek tisztulási röpüléséről és egyéb körülmenyről pontosan vezessük följegyzéscinket; sok hasznát veszük ennek!

A viaszolvasztás, műlépkészítés, kaptárok, keretek és eszközök javítása, s készítése, szaklapok és könyvek szorgalmas olvasása a méhészt teendői e hónapban is.

Gyergyóditró.

Józsa Sándor.

A mi dolgaink.

(Közgyűlés)

1903. januárius 25-dike valóban ünnepe vala Egyesületünknek. Évi közgyűlését tartotta, Gámán Zsigmond kir. tanácsos, kereskedelmi és iparkamarai titkár elnöklésével. Szokatlanul nagy érdeklődést mutattak a tagok s nagyon is meglátszott mindannyiján, hogy igazi vágygyai seregelték össze, hogy egymással kezet szorithassanak. 47 lelkes ügytárs dobogtatta össze szívéit, igazában s szeretett ügye tanácskozásai alkalmából s mondhatjuk, hogy alig volt eset, hogy az elég tágas terem, ennyi veterán méhészt látott volna egyszeribe, s pedig bőviben jött az ifjabb gárdánkból is, valamint *műkedvelőtársaink* sorából; úgy hogy igazán nagy lelki örömmel szemléltük lelkes táborunkat, — elnök urunkon kívül br. Bánffy Albert, Montbach Iván, Nagy Elek kincstári birtokok intézője, Nagy Lajos főszolgabíró és Voith Gergely tanár — szamosujvári körünk elnöksége, — Ktemnitzky Aladárné, Szentgyörgyi Lajos, Pinkert Lajos, Geltsch Lajos, Zeiler Jakab, Dr. Balázs Ferencz, Zöld Márton, Horváth Pál, Zsögön Rácz Mihály, Nagy János kir. szaktanár, Ferencz András, Tóth Ferencz, Baga József, Kulisseki Endre, Somogyi József, Hrasch János, Voith Simon, Szántó Gyula honvéd százados, Turcsányi Gyula, Csiki J. János, Kohányi Gyula, Gebhardt Ernő sat. személyében, s levél és sürgöny útján még többen, úgy, hogy ha még mélyen tisztelt br. Jósika Gábor s Nesselfeld Viktor elnökeink is jelen lettek volna, de a kiket nagyobb mérvű meghülés következtében kellett méjj sajnálattal nélkülöznünk, valóban páratlanul álló esetnek jegyezhetnők föl egyesületi életünkben, hozzávéve még azt a rettentő hideget is, a mely szünni nem akaró erővel dül végig a természetben, s hihető méhcsaládainkon is.

Nagy sajnálatát fejezve ki Gámán igazgató elnök a nemes báró és Nesselfeld alelnök társai elmaradása fölött,, a tőle megszokott egyszerű, de annál lelkesebb és lelkesítőbb szavakkal üdvözli a megjelenteket, kívánván a mai munkánkra is Isten áldá-

sát, a gyűlést megnyitja, s fölkéri főtitkárt az igazgató-választmány évi jelentésének előterjesztésére, a mely következőleg szól:

Nagyérdemü Elnök Uraink! Mélyen tisztelt Közgyűlés!

Ismét elhozta Isten e napot, — ismét összejövünk és együtt vagyunk, hogy igazi jóleső érzéssel köszöntsük egymást, egy hosszú esztendő leforgása után. Mi tehát, az Egyesület törzse, igazgató választmánya, elnöksége, őszinte lelki örömmel köszöntjük évi közgyűlésünkön megjelent igen tisztelt tagtársainkat és köszönjük, hogy még e dermesztő időjárásban is ennyi lelki meleget, érdeklődést szivesek tanusítani szerény egyesületünk élete iránt.

Jól is tették, hogy eljöttek! Hisz' ez a megjelenés beszél istenigazában affelől, hogy mi meg tudjuk érteni a kor intő szavát, meg tudjuk becsülni azt a munkát, a melyet teljesítettek megbizottaink egy év leforgása alatt. De meg tudjuk becsülni kiválóképp ezeket, a mi mélyen tisztelt vezéreinket br. Jósika Gábor úr Öméltósága, Gámán Zsigmond, Nesselfeld Viktor elnök uraink Ónagyságai személyében. Mit is adhatnánk mi, m. t. Közgyűlés, egyebet a mi nemes báró elnök urunknak őszinte ragaszkodásunknál s véghetetlenül jóleső hálánknál, azért az önzéstelen jóságért, hogy szives minket véghetetlen nehéz gondjai és más teendői mellett is nemes lelkének erejével istápolni s még esetlegcs elcsüggedéseink közepette is édes biztatásaival lelkesíteni! Mit adjunk egyebet, mint azt, hogy Istenhez fohászkodjunk, az ő drága élete és egészsége megtartásáért. S kérjük, hogy nyujtsa azt a Gondviselés az emberi kor legvégső határáig! S érje meg mielőbb azt az örömet, hogy Egyesületünk ügye teljesen megérdemlett tisztességben részesül.

Hát Gámán Zs igazgató elnök urunk Ónagyságának mit nyujtunk köszönetünk adójáui!? Hisz ő volt az, a ki igazában velünk élt, már természetes viszonyainknál fogva is. Hisz ő ad nekünk tanácsot, kalácsot, fűtött szobát. édes hajlékot s a szó szoros értelmében mindent, a mi az ő nemes keblében oly kimondhatatlan bőségben honol. Ő igazán velünk sir és velünk vigad, a mint az idők és körülmények hozzák magukkal. S csak úgy elbámulunk nem egyszer, hogy hogyan is fér egy akkora testbe annyiféle kiváló tehetség, oly igazi őszinte meleg szeretettel és becsüléssel: ügyek és emberek iránt!? Nem tudjuk eléggé meg-

hálalni mélyen tisztelt elnök urunknak Egyesületünk irányában tett jóságosságát, csupán őszinte hálás köszönetünkkel, de a jóságos Isten fizesse meg Nagyságának lelki-testi áldásaival bőségesen, irántunk való nemes hajlandóságait; s kérjük, hogy tartsa meg, — tartsák meg m. t. elnök urunk öméltóságával együtt továbbra is Egyesületünket szives pártfogásukban. Nesselfeld tanácsos, alelnök urunkat pedig arra kérjük, hogy találja magát igazán boldognak egy ilyen *elnöki szentháromságban* s vezesse tovább a mi mindennapi s illetve hétköznapi, de gyönyörűségesen szép és fölemelő ügyünket s fogadja itt a m. t. Közgyűlés színe előtt is igazgató választmányunk őszinte háláját, köszönetét egy hosszú év folytán történt tapintatos és komoly vezetésért.

Mélyen tisztelt Közgyűlés! Elnök urainkat érintett igénytelen kis szavaink: igazgató választmányunk tagjai őszinte érzületének édes megnyilatkozása, — de ez úgy lesz igazában méltó hozzájuk, ha maga a m. t. Közgyűlés is osztja azt s nemes lelkesültséggel kiáltja, hogy a Mindenható lelki-testi áldása kísérije Őket minden nemes dolgukban, boldogan, szerencsésen!

Éljenek! Éljenek!!

Hogy egy év lefolyása alatt mi történt velünk s illetve Egyesületünkkel, erről kíván számot adni választmányi jelentésünk. Semmi újabbat, m. t. Közgyűlés és semmi hangzatosabbat, mert hát bizony mostoha esztendő vala ez is, Egyesületi életünkben. Főbb intézőink, úgy az égiek, mint földiek, oly szűkösön mérték az áldást, hogy bizony-bizony csak egy olyan megcsontosodott gárda tarthatta meg lélekjelenlétét, mint ez a mienk vala. Oly szépen indult a tavasz s járt méhészetünkre s összes mezei gazdaságunkra nézve az idő, úgy Szentgyörgynap feléig (ápr. 24.), hogy már-már a Kanaán földjén képzeltük magunkat, a gyönyörűséges gyümölcsösök tejben uszó virágzása látásán. Nem volt fa, a mely bő gyümölcsözéssel ne biztatott volna s méheinknek pedig az igazi lukullusi állapot, — telt a köpü, telt a szivünk, lelkünk örömmel s csak amugy elbizakodottan mondogattuk, hogy bizony-bizony mégis szép ez a méhészettel bibelődő állapot! A ki meg nem figyelhetette, még csak sejtelve sem lehet arról, kedves méhésztársak, hogy mi az az isteni áldás — s mi aztán erre az a megrendítő csapás! Ma — ápr. 28-án — a leggyönyörűbben viritó

nap, avval a millió meg millió drága *bogárral*, véghetetetlen jó kedvben s holnap reggel, 29-én 3 fok R. hideggel, tönkretéve a szó szoros értelmében minden virágzat! Az igazi lármás *farsangi* dáridóra egy bünbánó *hamvazó szereda*.

Gondolj, m. t. Közgyűlés, erre a *megrázó próbara* s aztán arra, hogyan lehetne elbizakodnunk?! Nem is elbizakodás volt az, m. t. ügyfeleim, hanem egy megfoghatatlan, megmérhetetlen örömnünk afölött, hogy milyen elbűvölő mégis az az áldott Természet! De hát a többit mindnyájan tudjuk s épcn azért nem is bolygatom, — hála legyen Istennek, hogy még se epedénk el egészen.

Összeszedtük magunkat, gyűléseztünk, tusakodtunk s láttunk ahhoz, a mit még megmenteni véltünk. Népbén, bogárban áldás volt bőven, de beállván rájuk nézve a talán soha ily romboló mérvben nem jelentkezett *nagybőjt*, futottunk ide-oda, hogy mézet nyujthassunk édes állattestvéreinknek. Bizony ott a számla maig is 20—30 kiló mézről, a mit még ki se fizettünk Hirschfeld tagtársunknak! De valahogyan mégis csak megmentettük Egyesületünk becsületét, mert legalább rajszaporulatban 14 családdal előbbre vittük gazdaságunkat s így 34 családot adhattunk át ennek a szintén gonoszul viselkedő télnek.

Bizony a megpróbáltatás éve volt ez, m. t. Közgyűlés, mert hát az a *másik* hatalmasság sem bánt velünk egészen édes atyailag. Az is csak biztatott-biztatott, éppen mint édes mennyei atyánk és a mint ránk virradt julius 15 ike, *el volt végezve*, az igergetett és reménylett segítség, éppen az április 29-dikinek a *mása*. A kért 3000 s néhány korona helyett érkezett két esztendei segélyképp kerek *ezer korona*, a mely éppen csak annyit segített rajtunk, mint az a Hirschfeld barátunktól kapott méz, kétségbeesett méh-törzseinken.

Kitűztük volt programmul, m. t. Közgyűlés, hogy milyen szép dolgot cselekszünk azon a *temesvári nemzetközi kongresszuson* Egyesületünk érdekében s szét is küldözgettük mindenféle buzditásainkat, lelkesítéseinket s nagyon belejárt személyesen is, szeretve tisztelt szaktanár barátunk ebbe a dologba, — de mikor aztán a *mivel* kérdése került elő, meg kellett *hökölnünk*, a mint székely véreink mondják s a bizony *öt-hat* kiállítónknál több nem mutat-

kozhatott e különben nagy horderővel bíró s nálunk nélkül is elég szépen s hogy ne mondjuk: impozánsul sikerült ünnepélyen. Személyes képviselőnkül is csupán Nagy János kir. szaktanár barátunkat bizhattuk meg egyl. segélyvel, minthogy ő került nekünk legkevesebbe s pedig nagyon is észrevették elmaradásunkat, mert hát maga Dzirzon is kérdezte, hogy hát hol vannak az erdélyiek és könnyes szemmel kereste Szentgyörgyit, a mint ezt aradi Voith Gergely és dr. Fényes Kálmán tudaták éppen főtitkárunkkal.

Eltelt, m. t. Közgyűlés, az is s ugy látszik, sok minden eltelt és eltelik, — de bizony még sincs nz jól! Mert a hol annyi munkát kell végezni, mint a mennyit mi végeztünk — és pedig avval a meggondoltsággal, a hogyan mi csináljuk — másképpen kellene a mi földi intézőinknek dolgainkat tekinteni. Mert hát ugyan hol van a kerek világon még az a választmány, mint a mieuk? hogy az szakadatlanul azon töpreng, hogy hogyan oltsa lelkébe-vérébe a méhészetet minden érzékkel bíró kicsinek, nagynak, ifjunak, öregnek, férfinek, nőnek s annak a különböző *intézeti diákságnak*, a mely oly édes örömet látogatja *téli estélyeinket* s az egész virág idején Egyesületi méhesünkben tartatni szokott előadásainkat, működésünket!?

Bizony sokat teszünk, sokat tettünk mt közgyűlés a lefolyt évben is, hála Istennek, mert hát ha már ide állítottunk — talán a Gondviselés által is — itt nem lehet, nem szabad szembekötődít játszani. Itt cselekednünk kell a mi mennyei Atyánk akaratját! S igazgató választmányunk igyekezett is mt. közgyűlés megcselekedni, mert papiroson is kétannyi rendes ülést tartott, mint a mennyit alapszabályaink előírnak s azokon 295 pontból álló ügyet intézett el. A méhészeti estélyeket 2—3 hét közzel november végétől husvét hetéig szakadatlanul élénkségben tartotta, a melyeken szintén Nagy János szaktanár barátunk volt szives elragadó előadásai-val működni. A mely szives fáradozásáért ig választmányunk is többszöri köszönetét nyilvánította, de helyén valónak találja választmány, hogy maga a mt közgyűlés is fejezze ki a tanár iránt elismerő háláját, mert hát mt. közgyűlés a t. tanár úr még azt is cselekedte a többek közt, hogy évfolytán mintegy 300 új tagot toborzott zsongó táborunkba s ahova csak szava és betűje elér, ott ő igazi apostol s nem pedig csak afféle talmi, mint a világ legna-

gyobb serege. Bocsánat! de pennámra jött. Elég sajnós! S talán minket is így tekintenek földi intézőink!? Eléggé elmondjuk pedig évfolytán is a *mi dolgaink* soraiban bajainkat, jajjainkat, de hát messze vagyunk a *tüztől*, nem értik meg sok keserű bánatunkat!

S itt bizony megvehet az Isten hidege. Fönn az Egyesület helyiségében is ment a munka, a megelőző évekhez hasonlóan, itt is betartottuk a vasárnap és csütörtök délutáni előadásainkat s nem egyszer nyilvánult igen szép érdeklődés a csaknem mindannyiszor megismételt meghívásunkra. Ezenkívül a hét más napjain is bőségesen mutatkozott érdeklődés méhesünk látogatottságában, a mely alkalmakkal Baga József egyleti méhészünk igen ügyes kis felesége mutogatott egyet-mást járó kelő publikumunknak. Oly látogatottság mutatkozott, hogy látogató könyvünk tanúsítása szerint 137-en néztek bele dolgainkba, a rendes gyűlésezési és összesereglési napokon kívül, s egy pár alkalommal izlelést is rögtönzött főtítkár előkelőbb és ritkább látogatói tisztességére.

Igy mentek mt. közgyűlés a mi dolgaink a lefolyt évben is, daczára annak, hogy teljes lehangoltság nyomta működési kedélyünköt, a külső mostoháskodó viselkedések okán. Dé nem panaszunk, sőt áldjuk az Istent, hogy beléletünkben teljes nyugodtság, szeretet, béke, egyetértés honolt, a mit mt. Elnök urainknak folyton biztató és lelkesítő nemes viselkedése nyugtatott és tartott fönn; fogadják érte ismételt hálánkat, köszönetünket.

Érte ugyan egy pótolhatatlan csapás Egyesületet mt. közgyűlés s azt mutatja az az üres hely, a melyből a halál angyala hitta el egy igazi, lelkes barátunkat, szaktekintélyünköt dr. Kőmives Gerőt, hogy örökre üresnek éreztesse velünk az ő helyét, itt e gyülekezésekben, társadalomban és őszintén szerető barátai szívében. Fogy, pusztul a régi gárda, elment ő is Gebhardt, Albu (Zágoni), Fodor és soha el nem feledhető »nagy« br. Bánffi Dánielünk után, — a kikkel ez Egyesületet oly kellemesen megcsináltuk vala, hogy az csak amugy tündökölt édes hazánk enemü intézményei közt. Kőmives volt mt. közgyűlés az elsők közt a legelső, ennek bölcsőjénél, mint egyik titkár és állaudóan hű és lelkes vitéze, biztatója e meggyőzhetetlenül elszánt erdélyi tábornak. Megrázó kebellet kísértük sirjába elviselt testét; de szelleme itt maradt, itt lebeg körülünk és nézi a mi munkáinkat, s megvagyok

győződve, hogy ilyen Elnökség, ilyen vezetőség és általános érdeklődés és lelkesülés mellett, megvan elégedve utódaival, a mint mi megvalánk elégedve az ő, a szó teljes értelmében vett, ember-séges voltával. Legyen nyugalma, pihenése csendes, emléke áldott és áldott! Még egy másik s csaknem ilyen szerű csapás is érte mt. közgyűlés Egyesületünket, amennyiben egy pótolhatatlan taggal apasztotta meg törzs munkásaink sorát. Mely csapás azonban az illetőre nézve s még ránk őszinte igaz barátaira nézve is áldásnak tekinthető Dr. Bálint Sándor egyet. magán tanárt, egyesületünk volt lelkes főtitkárát és szerkesztőjét értjük a ki szintén elköltözött sorainkból, elhíván őt a Miniszter intézkedése, egy másik megérdemlett magasabb állásba Bpestre, kinek távozásával szintén nagy ür tátong Egyesületünk belső életében, de a melyet mégis könnyebben hordozhatunk, biztosítottván éppen általa, hogy ő csak távozott, de azért a kapcsolatot meglazulni engedni nem fogja. Valóban halála és elismerésre méltó dolgot teljesített, kísérelje őt egyesületünk közgyűlésének is őszinte hálája és szerencse kívánása! Mi pedig itt maradt búslakodó társai, szintén mondjuk utána szívből jövő Isten hozzádot!

S végül pedig Biró Gyula tan. képz. int. tanár Egyesületi pénztáros társunknak valóban fáradtságos, nehéz évi munkálkodásáért, a melyről azonban utóbb következő, bizottsági előterjesztésekben — külön is szólni fog az ének — fejezze ki a mt. közgyűlés hálás köszönetét s kívánjon neki nagy lelki erejéhez és lelkes buzgalmához, állandó testi erőt és egészséget, hogy még igen sokáig vezethesse az Egyesület finantiális s szóval jó rendben tartási ügyeit. Az igazgató választmányának pedig azt az intézkedését, hogy államsegély nyérése tekintetéből ez évre is kérelmezni bátorkodott a Miniszter úr Ő nagyméltóságához, méltóztassék jóváhagyó tudomásul venni s megkérni ez alkalomból is Elnök urunk öméltóságát, hogy ő excellenciáját személyesen is kérni kegyeskedjék, kérelmünk teljesítésére, mert különben bizony nehéz állapotoknak nézünk elébe, s alig ha megérhetjük 25 esztendő's ünneplésünköt.

Vidéki méh. köreinkről nem tehetünk tüzetes jelentést s még csak általánost is csak annyiban, hogy kissé meglazult működésük, az egy Szamosújvárin kívül, a mely Nagy Lajos főszolgabíró elnök

és Voith Gergely tanár igazgató vezetésével kiváló módon teljesíti nemes hivatását, elkövetvén tagjai érdekében minden lehető, hogy e közgazdasági ág iránt méltó érdeklődést keltsen. Olyan közbirtoke van igen szép berendezésű méhesével e körünknek, a mely bármely anyaegyesületnek is diszére válnék, a melyben különösen a virág idején folyton tartó előadások történnek Voith igazgató vezetésével, igen szép sikerekkel.

Könyv- és irattári állapotunk is teljes rendben van, a mint ezt bizottsági jelentéseink útján is tudjuk.

Egyleti Lapjaink ügyében pedig szintén nincs egyéb mit mondanunk, minthogy azoknak tartalmával s illetve mivoltával, amint olvasóink nyilatkozataiból értesülünk, megvannak elégedve s kijelentették, hogy melléklet részét továbbra is óhajtják fõntartatni! A mely óhajtás azonban 2—300 frt kiadást vonván maga után, az igen tisztelt közgyûlésnek tiszte, e fölött határozni, a melyre nézve történõ elhatározását kéri is igazgató választmányunk.

Ezek után méltóztatik látni mt. közgyûlés, hogy mennyiben törekedett sáfárkodni igazgató választmányunk az adott körülmények közt a rábizottakban, s éppen azért kérjük jóváhagyását s illetve szigorú intézkedését, hogy jövõre azok méltóbbképpen történhessenek.

Mély tisztelettel az igazgató választmány nevében.

A jelentést a közgyûlés tudomásul vette s avval a Turcsányi Gyula tagtárs által történt megjegyzéssel, hogy bizony a fõtitkára is illenek valamelyes ruhát szabni az általa jelzettekhez hasonlóan, a mely megjegyzés következtében kimondta a közgyûlés, hogy Szentgyörgyi munkálkodását is hálás elismeréssel jutalmazza, s fáradhatatlan és sikeres működéséért külön jegyzõkönyvi kivonatban is köszönetet mond. Arra nézve pedig, hogy a választmány ismételten államsegélyért folyamodott, azt a határozatot hozta, hogy maga a Közgyûlés is folyamodjék és erõs hangon fejtse föl a kormány elõtt, hogy az Egyesület nem alamizsnát kér, de olyan komoly segélyt, a melylyel *erdélyrészi ügyét* minden aggályoskodás nélkül, a maga kívánt magaslatára segíthesse. S kimondotta a lelkes Közgyûlés, hogy ez érdeken Kolozsvár város orsz. képviselõi is segítségül hívandók sõt maga Sándor János erdélyrészi kormánybiztos úr is, s ha ez nem lenne elég, az országgyûléshez lenne appellálandó, mint egy

hatalmas országrészi ügy dolga. Szóval úgy fogta fel a közgyűlés e kérdést, hogy itt tenni kell, mert hát egy szinte 25 éves (1880-ban alakult) ügyet, a mely mégis csak csinálta a maga dolgát, egész melegséggel és jóindulattal kellene venni. Tehát a lépések komolyabb irányban is megtétetnek.

Meg van azonban győződve Közgyűtés, hogy ez évre csak méltányosabb segélyt kap, nem lévén úgyszólván, semmi nagyobb-nak látszó költekezésre kilátás ez irányban a folyó évre. Mert hiszen mit is érne Gödöllő sat. sat. ideális alkotás, ha olyan ténykedést, mint éppen ez a miénk, olyan félvárról venne valaki, s történetesen éppen talán azért, — mert »Erdélyi« jelzöt használ s meg még egy kissé kertészkedik is Lapjával.

A számadások s úgy a költségelőirányzat is jóváhagyattak s Biró Gyula pénztárosnak s úgy az összes tisztviselői s illetve igazgató-választmányi tagoknak köszönet nyilvánított s lelki, testi erőt kívánt továbbműködéséhez a Közgyűlés.

A választmány pótló kiegészítését pedig a helybeliek közül Szentgyörgyi István, Kondász Ferencz, Régeni György (üveges), Püspöki Miklós, I. Irsay József, Kremnitzki Aladárné és Farkas Dávid, — a vidékiek közül az őszinte bánatunkra elhalt Kis Jenő helyébe Bölöni István ó tordai isk. igazgatót, Juhos Márton, Nagy Lajos főszolgabíró, Gocs Sándor, Veress Sándor nyug. honvéd-százados, Dézsakna, Barián Tivadar ügyvéd, és Gáspár János Kolozsvárt megválasztásával eszközölte. Jegyzőkönyv hitelesítőkül Kremnitzki Aladárné és Horváth Pál tagtársak kérettek föl.

S aztán egymás édes köszöntésével az igen szép hangulatban folyt közgyűlés nagyérdemű elnöke éltetésével véget ért.

gy. gy.

Új kaptár, új rendszer.

(Vége)

De elvégre is: nem vagyok én méhkereskedő; — sem kaptárokkal, sem élőméhekkel nem üzérkedem. Senki sem vádolhat tehát azzal, hogy ennek az új kaptárnak a forgalombahozatalával anyagi haszonra, vagy a jólelkű méhésztársak megrontására töreksem. Az országot sem járom be apostolként, hogy a könnyen-hívőket az abban való méhészkedésre rábeszéljem. Mert azt tartom:

„a jó bornak nem kell czégér.” — Ha életrevaló az eszme, utat tör az magának mindenféle okoskodás és dorongolás daczára is. A viszonyokat meg sokkal jobban ismerem, semhogy ilyesmikre elő ne volnék készülve.

De térjünk a dologra! A kiindulási pont az volt: legyen a kaptár szélessége és mélysége megközelítőleg egyenlő, hogy benne a melegfejlesztés *mindenkor* egyenletes legyen, s a fészkek alakja ne változzék, ne nyúlják meg hátratelé soha. Továbbá: legyen a keret nagysága olyan, hogy 30 darab alkalmazásával a 60 kis-keretnek megfelelő lépfelületet megadja.

Ezek voltak elveim a megalkotandó kaptár és keret alakjára és nagyságára nézve.

Igy lett a kaptár belső nagysága 111 dm. ³ (111 liter) űrtartalmú, vagyis még egyszer akkora, mint az egyesületi állókaptár.

30 keret van benne, tizesével 3 sorban, de közvetlenül egymás fölött. A méhcsaládot ereje, népessége szerint elhelyezhetem benne 1, 2, vagy 3 keretsoron. A kaptár szélessége a mélységével csaknem egészen egyenlő. Szélessége 34, mélysége (az ablakon belül) 36 cm., tehát nem nyúlik meg hátrafelé, s a fészkek alakja soha nem változik. Magassága 91 cm.; a szélesség háromszorosát nem éri el tehát.

A keret az egyesületi kis keret mintájára készült, körülbelül ugyanazokban az arányokban, de nagyobb méretekben. A keret felső lécze 34, alsó lécze 32, oldalléczei 27 cm. hosszúak. A keret egész terjedelme megközelítőleg egyenlő tehát az egyesületi nagy- (Mayer-) kerettel.

Amint én ezt a kaptárt előállítottam melegépitkezésre, éppen úgy előállíthatja bárki hidegépitkezésre is; éppen úgy lapozóalakra, mint fölülről kezelhető rakodókaptárnak. A méhcsalád tenyésztésére az ilyen változtatások nincsenek befolyással; csakis a kezelésben állhat elő az a sokszor vitatott időmegtakarítás. Ez pedig mindig a néhész megszokottságától, ügyességétől függ.

Akit a dolog közelebbről érdekel, tekintse meg nálam ezeket a kaptárokat és a bennük tenyésző óriási méhcsaládokat, s győződjék meg az itt leírottak valóságáról.

En ezekben megvalósúlva látom mindazt, amire törekedtem. Óriási méhcsaládok, rajzási hajlam nélkül még akkor is, ha új

anya nevelése végett meganyátlanítottuk. Sok méz kevés munka árán. Én egy kibontásra kapok kaptáronként 25 kgr.-ot az akác-zvirágzás után; de ne feledjük, hogy a méhcsaládnak, évi élelmére, ugyanannyi marad. Nálam ez a 25 kgr. az évi hozam; mert Új-pesten számottevő mennyiségű hárs nincs, tarlóvirágot pedig az egész határban sem láttam 8 év alatt. Bátran hangoztatom, hogy ehhez a 25 kgr. mézhez kevés munka árán jutok, mert megszabadítottam a méhészetet attól a ráakgatott sok haszontalan és költséges nyúgtól és koloncztól, amitől ma még hemzseg a méhes; s megszabadultunk attól a tömérdek munkától, amit ezek alkalmazása okozott. Megszabadultunk végül a méhcsaládnak a főhordás előtt kényszerült megosztásától, az anya keresésétől, kifogásától, vagy elzárásától, az anyabölcsők lebontásától, s a hereköltség lenyakazásától.

Amint ezekből láthatják igen tisztelt méhésztársaim, oly egyszerű, oly kevés munkával járó kényelmes kezelésű és olyan jövedelmező ez a kaptár, s a méz elszedése után a méhcsalád jövő jólétét annyira biztosítja, hogy én egész nyugodt lélekkel merem ezt minden *elfogulatlanul* gondolkozó méhésztársamnak ajánlani.

Hogy a kifejtett elvek a most ismertetett kaptárban mennyire érvényesülnek, azt olyan méhészekkel, mint tanúkkal bizonyíthatom, kiknek neve széles e hazában jól ismert, olyanokkal, akik 25—30 év óta foglalkoznak az okszerű méhészetrel és akiknek ösztönzésére én ezt a közleményt megírtam.

Nem a kaptárföltalálási mánia, hanem a kénytelenség csinálta meg velem ezt a kaptárt, s adta kezembe ezt a rendszert. Ugyanis: 14 év alatt háromszor csaknem egészen tönkrement a méhészetem a régi rendszerű kiskaptárokban, az akác-zvirágzás után *tisztán a mézürből eszközölt pörgetés, illetőleg az ezt követő 7—8 hetes nyári szárazság következtében*. És most? Szóljanak a tények.

Az 1902-iki kegyetlen májusban a legtöbb méhesen nem spekulatív, hanem a szükség keserű kényszeréből kellett etetni a méheket, mégis rengeteg az elpusztult méhcsaládok száma. *Én meg egyáltalán nem etettem, hanem május 15.-e és 30.-a között megcsináltam az összes műrajokat a szaporításra kiszemelt törzsektől.*

Az akác elvirágzása után pedig a mézelő óriási méhcsaládoktól egy-egy kibontásra átlag 246 kgr. mézet kaptam. Szeptemberben meg egészen nyugodtan néztem az őszi hervadást.

Ujpest.

Boezionádi Szabó Imre.

Hogyan lettem én is méhész?*

(Vége.)

Méhesemet a nagyköveresi közalapítványi uradalomhoz tartozó erdő szélén, nagy erdőség, fiatal vágás, rét és mezőgazdaság közvetlen közelében helyeztem el. A keleti, éjszaki és nyugati szeleket fölfogja a nagy erdő, a déli szelet pedig egy domb töri meg. A méhes oldalfalai kelet-nyugatnak vannak építve; körülötte gyümölcsfákat ültettem, hogy a kaptárok menőkéjét kevés nap-ságár érje. A méhes hossza 4,5, szélessége 3, magassága 2,1 méter. A kaptárok egymás fölött 3 sorban állanak benne. A pörgetőgépet *Nemesszeghy Kálmántól*, Komáromból rendeltem 56 koronáért; a többi eszköz és műlép *Kühne Ferencztől*, Budapestről való; a czélnak kitűnően megfelelnek. A méhes fölépítése, kaptárokkal való berendezése és teljes felszerelése az összes eszközökkel, valamint méhcsaládok bevásárlásával együttesen 562 kor. és 30 fill. költségbe került. Ha még hozzáveszem a 6 évi méhészkedésem ideje alatt évenként szükségelt 5, összesen 30 kgr. műlép beszerzési árát: 138 koronát, összes kiadásom 700 kor. és 30 fillérré rug.

Bevételeim ezzel szemben — a háziszükségletre elhasznált mézet is ideszámítva — a következők:

1896-ban: háziszükségletre használt méz: 32 kor., összesen 32 kor.

1897-ben: mézeladásból 219 k. 30 f., viaszból 15 k., házi szükségletre használt 120 kgr. méz 80 k., összesen 314 kor. 30 fill.

1898-ban: mézeladásból 720 k., viaszból 30 k., háziszükségletre 120 kgr. méz 80 k., összesen 830 kor.

1899-ben: mézeladásból 454 k., viaszból 30 k., háziszükségletre 120 kgr. méz 80 k., összesen 564 kor.

1900-ban: mézeladásból 436 k., viaszból 60 k., háziszükségletre 120 kgr. méz 80 k., összesen 576 kor.

1901-ben: mézeladásból 418 k., viaszból 30 k., háziszükségletre 120 kgr. méz 80 k., összesen 528 kor.

1902-ben: mézeladásból 216 k., viaszból 36 k., háziszükségletre 80 kgr. méz 72 k., összesen 324 kor.

* Buzdításúl a kezdőknek, s csüggeteg társaink bátorítására.

Hét évi összes bevétel *együttesen: 3178 kor. és 30 fillér.* Leütve ebből a kiadásokat *és a befektetés összes költségét: 700 k. és 30 fillért,* marad *tiszta jövedelem: 2478 kor.,* vagyis *évenként átlag 354 kor.*

Fegyezzük meg, hogy a méhcsaládok tőkét képviselő szaporulata a bevételben nem szerepel; valamint, hogy a méhes és összes felszerelése a méhtörzsekkel együtt, mint tisztán megmaradt tőke, szintén sokat ér. Hol van hát az a vállalat, mely ekkora befektetéssel ilyen jövedelmet biztosít?

Mézfölöslegemet Budapesten, Verseczen, Temesvártt, s helyben és a környéken, kgr.-ként 80—100 fillérért, a viasz kgr.-ját 3 koronáért adtam el. Méhcsaládok, vagy rajok eladásával nem foglalkozhatom.

Az elmondottak után mindenkinek, de különösen erdőőrtársaimnak (kik sajnos, kevesen úzik a nekik legjobban megfelelő szép foglalkozást) tisztaszivemből a legmelegebben ajánlom a méhtenyésztés fölkarolását, mert ez az egyedüli foglalkozás, mely csekély kiadás mellett is nagy haszonnal jár; csak akarat, türelem és kitartás kell, s a jövedelem biztos.

Igy kedveltem meg én is a méheket, melyektől kezdetben úgy irtóztam. De most már annyira szeretem őket, hogy mihelyt szolgálatom megengedi, legcsekélyebb szabadidőmet pihenés helyett nekik szentelem. Feleségem is nagy segítségemre van; szükség esetén ő fogja be és helyezi el a rajokat, műrajt is szakértelemmel csinál, a mézpörgetés meg nagyrészt az ő dolga.

Méhészkedés közben csak ritka, kivételes esetek alkalmával használok arcvédőt; dohányozni, szivarozni, füstölni végképpen nem is szoktam.

Hogy ezt a sok gyönyörűséggel járó szép foglalkozást megtanultam, s ennyire megkedveltem: kizárólag a tekintetes országos méhtenyésztési felügyelő úr nemesszivűségének, jótanácsainak, készségek oktatásainak köszönhetem. Hála neki érte!

Nagyköveres.

Delimán György,

kir. közalapítványi erdőőr és méhész.

Méhészeti kádencziák.

Kedvelt Közlönyünk t. olvasói a czimről ítélve, azt hihetik, hogy e cikk írójának is a hátára telepedett a kiszállt raj*; pedig ezúttal nem erről fog szólni a dal. Szíves engedelmeükkel méhészkedésem 1902. évi eredményéről számolok be.

1901. év szeptemberében méheimet betelelve, semmi mézfölöslegem nem maradt. Az erősebb családoktól kimaradt némi

* „Kedélyes raj.” Méh. Közl. 1902. évf. 182. lap. — T.

főlöleg a rajok ellátására mind fölment. Az ősz egészen decemberig szép, enyhe volt, a méhek a tél elejéig szakadatlanul röpködtek, miértis kedvező auspiciumokkal vonúlhattak téli nyugalomra.

Az 1900. és 1901. méhészeti év nálam egyaránt gyöngé volt; sem a mézelésnek, sem a családok szaporodásának nem kedvezett. Méhállományomat csak vásárlás útján növelhettem. Méheimet december 5.-én tiszta, zárt helyiségbe vittem télire, hol február 3.-áig pihentek. A télnek ez a szaka általában enyhe volt, a családok mégis teljesen nyugodtan és csöndesen viselték magnkat és nem fiasítottak. (Megjegyzem, hogy a kaptárokat fönt és oldalt is mindössze pár lap újságpapírossal béleltem meg.) Február 3.-án a kikelet tartós jelei mutatkoztak, ekkor tehát állandó helyükre visszatelepítettem méheimet. A tisztuló kiröpülést az összes családok azonnal meg is kezdték, pár nap alatt be is végezték. A megejett kaptárszemle alkalmával kitűnt, hogy az összes állomány nagyon jól kitelelt, s a kéthónapos vesztegzár alatt vérhast egy sem kapott, sem árvaságra nem jutott. Február a méhek járására nagyon kedvezett; csaknem naponta tömegesen röpködtek a méhek. A hónap derekától kezdve az éger, mogyoró és szattyú himporral is szolgáltak nekik. Február 21.-én azonban újból hidegebbre fordult az időjárás; metsző hideg szelek hasították a levegőt, melyek derült napfény mellett a rendes járáshoz már megszokott méheket nagyon megtizedelték. Márczius 1.-jével ismét megnyhült az idő; bogárkáink 5.-éig megint fokozott szorgalommal folytatták a himporgyűjtést. A fiasítás teljes erővel megindult; lélekemelő volt a méhek munkakedvét e néhány nap alatt látni, ami a nyár iránt nagy reményekre jogosította a méhészt. Ámde ekkor újból fordult a kocka: télapó megint lengetni kezdte ősz szakalát, s egészen a hónap végeig tartó szomorú napokat hozott ismét méheinkre. A családok szörnyen desperálni kezdettek, s mint hajótörött bárka kezdi tengerre dobálni fölös terheit, a méhek is nyakra-főre elkezdték kiszórni fiasításukat. E végzetes cselekedtüket etetéssel sikerült csak korlátozni. Minden család 3 naponként $\frac{1}{4}$ kgr. mézet kapott, hogy életkedvét el ne veszítse.

Április elején újból jobbra fordult éz időjárás; 7.-én a som, 10.-én a kökény, 14.-én a szilva kezdett virágozni. Méheink a hónap elején ismét megkezdhatték munkájukat. 18.-án a gyümölcsfák virágzása általánosan megindult. A látóhatárt mindenfelé gyönyörű virágtenger borította. 4—5 napig az időjárás is kedvezett, úgy, hogy a kellőleg előkészített családok leghátulsó lépeiben csillogni kezdett a méz. A gyümölcsfák virágzása sokat ígért. De 22. én megint másként fordult az idő kereke, hűvös, szeles, borogós napok következtek. Az időjárás mogorvasága a széltében

fehérédő terített asztalra 27.-én mérte az első csapást, az első éjjeli fagyot, mely május 8.-áig még háromszor ismétlődött, hogy a méhek és méhészek minden örömét megdermeszsze. Még az akác és sofora is lefagyott, sőt a gaznemű növények virágzata is jobbára tönkrement. Megmaradt a köszméte, ribizli, miket a méhlegelőtől megfosztott bogárkánk 2 hétig tömegesen látogattak. Így múlt el a virágok hónapja is, mindössze 7 olyan napot adván, melyeken a méhek szakadatlan munkásságot fejthettek ki.

Junius első napja mosolygó arczzal köszöntött be, s végéig, úgy a nyár másik hónapjai is, a lehető legszebb időt hozták a méhjárásra. A természet úgy látszik, meg akarta reparáltatni a nyár által, amit méheinktől a zordon tavasz elvont. Volt is a három hónap alatt bámulatos munkásság! Igaz gyönyörűséggel élveztem naponként, hogyan sűrőnek-forognak úgyszólván szakadatlanul, az egész nyár folyamán kedves kis bogaraim Junius 13.-án elkezdődött a rajzás is. A törzsek rajzási ösztöne nem volt általános; a kasoknak 70, a kaptároknak 30%-a rajzott; a törzsek 1, de leginkább 2, némelyek 3 rajt eresztettek. A rajok fiatal anyáinak párzása 80%-nyi arányban sikerült, tehát eléggé kedvezőnek mondható. Az egész állomány pedig a kezdő állapothoz képest 80%-kal szaporodott. A rajok kitűnők voltak, s — ámbár az utórajok július elején jelentkeztek — szépen meggyarapodtak, sőt a betelelésre szükséges készleten túl még mézfölösleget is szépen adtak.

A májusi fagyok következtén az akác csak szórványosan virágzott, s akkor is borongós, kellemetlen idő járt. Junius 10.-e és 20.-a között annál dúsabban virágzottak a fű- és gaznemű növények, úgy, hogy junius és július hónapok kedvezése folytán a méhek nagyon szép eredménnyel dolgoztak. Július végén a nem rajzott kaptárok tömve-tele voltak a legszebb és tökéletesen meghordott mézes léppel. Elmondhatom, hogy ily gyönyörűséget — amióta méhészkedem — még soha nem láttam. Nemcsak a mézür volt az utolsó sejtig teljesen bemézelve, de a költőtér is annyi mézet tartalmazott, hogy a jövődő fiasításra való tekintettel innét is 4—6 keret teljesen bemézelt lépet ki kellett cserélnem. Július végével a mézürből és költőtérből törzsenként 14 kiskeret, egyenként 1½ kgr. súlyú mézes lépet szedtem el, s helyüket mindenütt leginkább műlépekkel pótoltam, melyeket a méhek csakhamar kiépítve, augusztus végeig jórészt újból bemézelték, s így ekkor családonként átlag ismét 5—6 kgr. mézet nyertem.

A szeptember utolsó harmadában megkezdett beteleléskor a kaptárok költőtere 20 keretre teljesen kiépítve lévén, törzsenként a nem rajzott családoktól még 8—10 kgr.-nyi mézfölösleg volt elvehető. Végeredményben törzseim egyenként 25—35 kgr.-mal

fizettek, sőt egyik 40 kgr.-nyi lépesmézet adott. A korábbi rajoktól 8—10, a későbbiektől 2—6 kgr. mézfölösleget szedtem el a betelelőskor; némely júniusi raj ennél jóval többet adott.

Megjegyezni kívánom, hogy az első, vagyis a termékeny anyával kiszállt rajokat mülépekkal váltogatott kész építményre lakoltam be; a másodrajoknak pedig mülépekkal beragasztott kereteket adtam a belakolásakor. Mind a két eljárással gyorsan elértem a szép sikert; miértis a rajok ily módú belakolását méhésztársaimnak nyugodtan merem ajánlani.

Az egynapon jelentkezett utórajokat összefogtam, s így erős, népes, munkabíró családokat nyertem, melyek a költőtértek még július derekától számítva is egészben (20 keret) kiépítették.

Szeptemberben már nagyon megcsappant ugyan a méhlegelő, de a mályva, napraforgó, *Licium barbara* (semfű-semfa), a rétihere, s itt-ott a tökfélék is, szolgáltatottak még életfönn tartó legelőt a méheknek. De fölöslegre többé nem számíthatván, méheimet bő méz-készlettel beteleltem.

A hordás megszűnése után azonban napról-napra fokozódó rablásra vetemedtek a méhek, s mindenféle intézkedés hiábavalónak bizonyult: élet-halálharcz támadt mindenütt a méheseken. Családaimat csak úgy menthettem meg, hogy 3 hétig folytonosan zárva tartottam őket; a nyugtalankodókat estefelől néha kibocsátottam, s így a rabságot — noha a rablás tartama alatt állandóan gyönyörű idő volt — minden baj nélkül kiállották. A zárvatartás ideje alatt nem feledkeztem meg arról, hogy méheimnek vizet kell adnom.

Az elmondottakból látható tehát, hogy az 1902. év egész tavasza rendkívül szeszélyes, változékony, hideg és ennélfogva a méhekre határozottan nagyon káros volt; ellenben a nyár elejétől mindvégig annyira kedvozón viselkedett, hogy nemcsak az előző évszak mostohaságáért kárpótolt, de ezen fölül mindent adott, s oly méhészeti évet zárt le, melylyel meg lehetünk elégedve.

Adja Isten, hogy az idej is legalább ilyen legyen!

Magyarigen.

Ajtay G. Bálint.

Különfélék.

Igen tisztelt méhésztársaim!

Mindazoknak, kik a pozsonyi méhészeti kiállításon résztvettek, szíves tudomásukra adom, hogy a kiállítási kitüntető okleveleknek, érmeknek és pénzbeli jutalmaknak a szétosztása nincs reám bízva, valamint a pénzkezelés sem. Ezekben az ügyekben fölvilágosítással nem szolgálhatok tehát, kiállítási pénzeket el nem fogadhatok, a számlák helyesbitése, sat. reám nem tartozik. Mindezekben az ügyekben az Országos Magyar Gazdasági Egyesülethez (Budapest, Köztelek) szíveskedjenek fordulni annál is inkább, mert csoportbiztosi működésem a kiállítás leszerelésével véget ért.

Valló János.

Új méhészegyesület.

A főváros környékén »*Pilisvidéki Méhészegyesület*« czimen új egyesület létesült, mely Budakalászon igen szép számú és előkelő méhészközönség jelenlétében január 18-án tartotta meg alakuló közgyűlését. Elnökké közfölkialtással *Király Béla*, földm. min. számtanácsost választották meg, ki eddig is már nagy érdemeket szerzett az egyesület körül. Szakelnök lett: *Mussong Gyula*, ürömi főtanító, veterán méhész; szakelőadó és titkár. *Hartwiger Ágoston*, fővárosi tisztviselő, egyetemi hallgató, méhészeti szakirodalmunk ismert jeles tollú művelője. — Az új társegyesületet meleg üdvözléssel köszöntjük, s működéséhez a legszebb sikereket szívből kívánjuk.

Tartalom: Februáriusi emlékeztető. *Főzsa Sándor*. — A midolgaink. *gy. gy.* — Új kaptár, új rendszer. *Bocsonádi Szabó Imre*. — Hogyan lettem én is méhész? *Delimán György*. — Méhészeti kádencziák. *Ajtay G. Bálint*. — Különlélek.

Apró hirdetések.

E rovatban az Erdélyrészi Méhészegyesület tagjai 2 sorig ingyen hirdethetnek; ezen fölül minden félhasábos petit sor 8 fill. Akik nem tagjai a méhészegyesületnek, soronként 16 fillért fizetnek.

Mézpörgető, méztartó bádog-edény

Jutányos áron kapható Zeiler Géza bádogosnál Kolozsvár (Mátyás-király-útcza 4.) Ugyanő elvállal **mindenmü bádogos munkát. Javításokat** jutányos áron, pontosan teljesít. Árjegyzéket kívánatra bérmentve küld. (2—12.)

Voith Gergely, Szamosújvártt elad **4 éves mézcognacot**; litere 3 kor., nagyobb megrendelésnél árengedmény. (2—3.)

Lengyel Károly tanítónál **Körösladányban** természetes virágpör kapható, mely a tavaszi fiasításhoz kitűnő tápszer. $\frac{1}{2}$ liter (elég 3—4 törzsnek) 1 kor. és postaköltség. (2—2.)

CSINTALAN GYULA orgona-, zongora- és harmonium-készítő

KOLOZSVÁRT. Lakása: Egyetem-ú. 6. sz. Üzlethelyiség: Deák-Ferenc-ú. 2. sz., hátul az udvaron.

Elvállalok orgona készítést, minden nagyságban, minden kivételben és stylben, továbbá javítását, átalakítását, kibővítését és hangolását jótállás mellett.

Elvállalok bármilyen nagy zongora-javítást, hosszú zongorák rövidldé átalakítását, bőrzését és hangolását.

Készítek oltárokat, szószekeket és szószek fölébe való koronát, nemkülönben egész templomi berendezéseket is.

Elvállalok iskolai és szobai harmoniumok javítását és hangolását, úgy helyben, mint vidéken. Vidéki meghívásra pontosan megjelenek. Kérdezősködésekre azonnal válaszolok.

Miért továbbra is becses figyelébe ajánlom magamat. A t. közönség és egyházak pártfogását kérve, maradtam tisztelettel:

2—12.

CSINTALAN GYULA.

Árjegyzék 1903-ra.

I. Krajnai méhek.

Jelzés	Az A. alatt jelzett anyákat anyásító készülékben küldöm. Hajokkal, stb. nem anyazárkában küldöm az anyákat, mert szabadon jobban érzik magukat, s rendeltetési helyükre szerencsésében megérkeznek. Ha a B., vagy C. alatt jelzett anyák küldését valaki mégis anyazárkában kívánna, díjtalanul eszközölöm ezt.	Márcz. és ápr.		Május		Június		Július és aug.		Szept. és okt.	
		Korona	Márka	Korona	Márka	Korona	Márka	Korona	Márka	Korona	Márka
A.	<i>Anyá, termékenyített</i> ; kísérő méhekkel, bérmentve	7	7	6	6	5	5	4	4	3	3
B.	<i>Raj, termékenyített anyával</i> ; a méhek tiszta súlya 500 gr (1 font), bérmentve	10	10	9	9	8	8	7	7	6	6
C.	<i>Raj, termékenyített anyával</i> ; a méhek tiszta súlya 1 kgfr.-on (2 font) fölül, bérmentve	—	—	11	11	10	10	9	9	8	8
D.	<i>Raj, termékenyített anyával</i> ; tetszés szerinti méretű 7 kereten (1. szállítási feltételek 7. p.) úti elcséggel, sat bérmentve	—	—	13	13	12	12	11	11	10	10
E.	<i>Anyatörzs, termékenyített anyával</i> ; kitelelt kaptárból átlakolva, tetszés szerinti méretű 10 kereten (1. száll. f. 7.), fiasítással, úti elcséggel, stb. bérmentetlenül	15	15	15	15	—	—	—	—	—	—
F.	<i>Ambrozic-féle fekvő kaptár</i> ; 3 oldalról nyitható; 17 német általános méretű kerettel, ablakrámaival, építménnyel, fiasítással, mézzel, sat. bérmentetlenül	18	18	18	18	—	—	—	—	16	16
G.	<i>Eredeti köpü (paraszt fekvő kaptár)</i> ; építménnyel, fiasítással és mézzel, melytől tavasszal többnyire 2—3 raj várható; bérmentetlenül	13	13	13	13	—	—	—	—	12	12

Szállítási feltételek.

1. Az **A**, **B**, **C** és **D** alatt jelzett családokat Magyarországra, Ausztriába, Németországra, Svájcba és Luxemburgba bérmentve küldöm.
2. A csomagolás költsége a méhcsaládok árába már be van számítva.
3. A megrendeléseket határozottaknak tekintem, ha az összeg a megrendéssel bérmentve érkezik be. Magyarországra és Ausztriára a koronával, Németországra (Svájcz és Luxemburg is) a márkával jelzett árak érvényesek.
4. Minden méhköldemény föladását 24 órával megelőzőleg nyomtatott értesítést és utasítást küldök t. megrendelőimnek.
5. A Magyarországra, Ausztriába, Németországra, Svájcba és Luxemburgba küldött méhek életben való megérkezéseért kezességet vállalok, s ha a megrendelő az elhalt anyaméhet levélben, a tönkrement népet pedig postacsomagban, a megérkezés után legkésőbb 24 óra alatt bérmentesen visszaküldi, kárpótlást nyújtok. Az elhalt és visszaküldött anya helyett másikat szállítok. Az elpusztult népet csak akkor adok kártérítést, ha legalább 250 grammnyi (1 $\frac{1}{2}$ fontnyi) súlyú méh hullott el,

s ez is bérmentve érkezik vissza hozzám. Leszakadt, vagy összetört lépért nem adok kárpótlást.

6. A méhküldeményeket illető fölszólalást csak akkor veszem figyelembe, ha a megrendelő a küldemény megérkezését követő 24 órán belül postára adja azt.

7. Az átalános mérettől eltérő más méretű keretekért nem számítok többet, ha a kívánt méret a keret magasságában és szélességében 24 ctm.-t meg nem halad. Ha valaki ennél nagyobb kereteket kíván, megegyezés szerint némi pótlást fizet.

8. A lépéptímeny a **D**-nél oly hosszú (magas), mint a **G** alatt említett eredeti kaptárban, éppen úgy az **E**-nél is; mindamellett **E**-nél hosszabb (magasabb) építmény is lehet, mégpedig az időszak és egyéb körülmények szerint, valamint a tavaszi időjáráshoz képest.

9. Az **A**, **B**, **C**, **D**, **E**, **F** és **G** alatt jelzettek közül 10 darabra szóló megrendelés esetén egyet díjtalanul adok.

10. Tisztán olvasható pontos címet kérek és közlését annak, hogy az **E**, **F** és **G** alatt jelzetteket postán, vagy vasúton küldjem-e?

Méhtelegeimen télen át mindig nagyszámú méhtörzset tartok; ennél fogva könnyen van arra módom, hogy minden megrendelőt a legkedvezőbben kiszolgálhassak.

Meg kell jegyeznem, hogy méhtelegeim hideg hegyvidéken, a 9036 láb, vagyis 2865 méter magas Triglav nevű hegytől alig 1½ mérföldnyire (11—12 kilométerre) vannak. A nevezett hegy éjszakkéleti lejtője, mely az én méhtelegeim felé irányul, a mi községünkben: Moistrana-Lengenfelden állandóan jégmezőkkel borított, míg egész Krajnában ezen kívül sehol nincs valódi jégmező. Ha mézet nem is szolgáltatnak méheimnek ezek a jégmezők világos, hogy azok a méhek, melyek hideg hegyvidékeken tenyésznek, vagy az ottani éghajlatot megszokják, inkább edzettek a hideg ellen, mint azok, amelyek melegebb tájakról valók. A méhek vásárlását többnyire hegyvidékeken (a hegységek völgyeiben) eszközölöm, azon igyekezvén, hogy ahol csak megszereshetők, jó törzseket kapjak, hogy vevőimet kielégíthessem.

Tisztelt vevőim megelégedettségének bizonyítékául szolgál nemcsak a hozám küldött sok elismerő levél, melyekből mintegy 800 ki is van nyomtatva, de az üzleti könyveimmel bizonyítható tények, melyek azt igazolják, hogy csak az utolsó 16 év alatt 32.449 méhcsaládot küldöttem szét Magyarország, Ausztria, Németország, Svájc, Luxemburg, Francia-, Spanyol- és Angolország, Svéd- és Norvégia, Finn- és Oroszország, Bulgária, Törökország, Amerika, sat. különböző vidékeire. Kereskedelmi méhtelegemet ennél fogva mindenkinek teljes jogosultsággal a legmelegebben ajánlhatom.

II. Műlép,

valódi tiszta méhviaszból, melyért kezességet vállalok.

Mintát kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

1 kgr. 4 kor. 50 fill. — 4 márka 50 pfennig.

Egy postaládikát 3½ kgr. műléppel Magyarországba, Ausztriába és Németországba bérmentve küldök. A csomagolás az árba már bele van számítva.

A műléplapok hosszának és szélességének centiméterekben való pontos közlését kérem.

A műlépek beragasztására szóló utasítást minden küldeményhez mellékelek.

Bizalommal kérem a t. méhészközönséget: ne méltóztassék az én világhírű felső-krajnai kereskedelmi méhtelegemet más, hasonló czéggel összetéveszteni. Óvás céljából a részemről szállított méhcsalád, műlép, sat., sat. hatóságilag bejegyzett védőjeggyel van ellátva.

Ambrozic Mihály.

— 1903. évi árjegyzéket kívánatra ingyen küld —

1-6

BÁRÓ R O T H S C H Ü T Z
az osztr.-magy. birodalomban legrégibb

kereskedelmi méhtelege
WEIXELBURGBAN (Krajna).

Szállt keretes kaptárokat és parasztkasokat, valamint méhcsaládokat, továbbá zománczozott mézpörgető gépeket és mindenféle eszközt a legolcsóbb árakon.

Keretléczek

60 drb	130 cm.	hosszú,	25 mm.	széles,	5 mm.	vastag keretléc;	egy postacsomag:	1.35
80	" 100	"	"	"	"	"	"	1.30
90	" 90	"	"	"	"	"	"	1.25
180	" 45	"	"	"	"	"	"	1.20

Továbbá 90 keret az országos méret, vagy bármely méret szerint pontosan földarabolva, egy postacsomagban 1 frt 65 kr. — A léczek három oldalon gyalultva vannak; mind a négy oldal gyalulásával 10⁰/₀-kal drágább.

Készíték ezenkívül zsaluleveleket, fűdődeszkácskákat és ablakrészeket is, a legjutányosabb áron.

A csomagokat bérmentve, postán küldöm, kivéve a tiz forintot túl haladó megrendeléseket, melyeket tekintettel a csomagok terjedelmére és a vasúton elérhető olcsóbb viteldíjra — vasúton szállítok.

Gyártmányaim a martonvásári, s a sepsiszentgyörgyi gazdasági kiállításán dícséret oklevelet, legutóbb pedig az ezredéves országos kiállításán elismerő oklevelet nyertek.

A legpontosabb kiszolgálás ígérete mellett szives megrendeléseket kér

Török István,

faiparos **Gelenczén, p. ugyanott.**

1-1

HOL kaphatók a legolcsóbb **KERETLÉCZEK** és négyes **MAYER-KAPTÁROK** ??

Piczek Alajos méhésznél,

Farkashidán, u. p. Keresztúr (Pozsony-várm.)

100 db 1 méter hosszú keretléc 1 K. 60 f. (1-1.)

Kész keretek (orsz. mér.) távolsági kapesokkal darabonként 4 fillér.

Négyes Mayer-kaptár (dűcz) pontosan készítve, teljesen felszerelve, befestve és kívülről kákvával esinosan burkolva 20 K.

Elvállal e szakba vágó más asztalos munkákat is a legolcsóbb áron.

Nyomatott Gámán János örökösénél Kolozsvárt, Kossuth Lajos-útca 10. sz